

Tien jaar conversietabel getuigschriften en vakken vo

Wat kunnen we leren van de huidige constructies voor bevoegdheden voor nieuwe vakken in het licht van een eventuele toekomstige herziening van het bevoegdhedenstelsel?

Anne Schellekens

Paper in het kader van de leergang onderwijsrecht VU Amsterdam

2 december 2022

2993 woorden (exclusief kopjes en voetnoten)

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Wet- en regelgeving met betrekking tot de bevoegdheden van leraren in het VO	4
1.1 Bekwaamheid, bevoegdheid en benoembaarheid	4
1.2 Bevoegdheden voor nieuwe vakken in het VO	5
2. Herziening van het bevoegdhedenstelsel	7
2.1 De discussie over het bevoegdhedenstelsel op hoofdlijnen: 'Ruim baan voor leraren' en de commissie Onderwijsbevoegdheden	7
2.2 Inzichten op basis van de constructies voor bevoegdheden van nieuwe vakken via de conversietabel	8
Conclusie	9

Inleiding

Het in 2018 door de Onderwijsraad gepresenteerde advies ‘Ruim baan voor leraren’ heeft veel stof doen opwaaien.¹ Het voorstel voor een verruiming van de onderwijsbevoegdheden om zo bij te dragen aan een aantrekkelijker lerarenberoep werd wisselend ontvangen.² De commissie Onderwijsbevoegdheden die werd aangesteld om het advies verder uit te werken, legde haar opdracht voortijdig neer vanwege gebrek aan overeenstemming met betrekking tot een aantal cruciale uitgangspunten.³

Een vorm van verruiming van onderwijsbevoegdheden voor leraren bestaat *de facto* al tien jaar. In 2012 werd de zogeheten *Regeling conversietabel getuigschriften en vakken VO* ingericht (hierna: conversietabel).⁴ De conversietabel biedt een oplossing voor schoolvakken waarvoor leraren geen specifieke bevoegdheid kunnen behalen via een lerarenopleiding, omdat het bijvoorbeeld een nieuw vak betreft waarvoor nog geen lerarenopleiding bestaat.⁵

Hoewel er veel haken en ogen aan deze conversietabel zitten en de regeling vooral als ‘noodzakelijk kwaad’ gezien wordt,⁶ zijn er mogelijk ook inzichten te ontleen aan de constructies voor bevoegdheden voor de vakken in de tabel. In dit paper staat dan ook de vraag centraal hoe de wet- en regelgeving voor bevoegdheden voor nieuwe vakken in het voortgezet onderwijs georganiseerd is. Tevens stelt deze paper de vraag welke perspectieven hieruit afgeleid kunnen worden die mogelijk kunnen bijdragen aan de discussie over de herziening van het bevoegdhedenstelsel.

Het eerste deel van dit paper gaat over de algemene wet- en regelgeving met betrekking tot onderwijsbevoegdheden in het VO en zoomt vervolgens in op de bevoegdheden voor nieuwe vakken via de conversietabel. In het tweede deel wordt de huidige discussie over het bevoegdhedenstelsel op hoofdlijnen besproken en wordt een koppeling gemaakt met de inzichten over bevoegdheden voor nieuwe vakken. De conclusie geeft vervolgens een korte samenvatting van het antwoord op de bovenstaande gestelde centrale vragen.

¹ Ruim baan voor leraren. Onderwijsraad 2018.

<https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/adviezen/2018/11/07/ruim-baan> (laatst geraadpleegd: 2 december 2022)

² Zo werd het advies door de AOB kritisch ontvangen, zie <https://www.aob.nl/nieuws/leraren-willen-geen-grote-wijzigingen-in-bevoegdheden/> en ontving de VO-raad het advies positief, zie: <https://www.vo-raad.nl/nieuws/perspectiefrijk-advies-onderwijsraad-pleidooi-voor-eigentijdse-kijk-op-leraarschap>

³ Hoge lat, lagere drempels. Commissie Onderwijsbevoegdheden 2021.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/02/01/verslag-commissie-onderwijsbevoegdheden-hoge-lat-lagere-drempels> (laatst geraadpleegd: 2 december 2022)

⁴ Op grond van de wetswijziging van de Wet BIO.

Bevoegdheids- en bekwaamheidseisen in het onderwijs, mede in het licht van het lerarentekort.

Symposiumbundel Nederlandse Vereniging voor Onderwijsrecht 2019. p. 79. <https://vonderwijsrecht.nl/wp-content/uploads/2019/11/NVOR-bundel-binnenwerk.pdf> (laatst geraadpleegd: 2 december 2022)

⁵ Ibid. p. 79. Het betreft niet alleen nieuwe vakken in de conversietabel, maar ook vakken met een nieuwe naam.

⁶ Verslag van de werkzaamheden van de commissie bevoegdheden voor nieuwe vakken. 2021. p.7.

<https://www.platformvvo.nl/wp-content/uploads/2021/06/Verslag-commissie-bevoegdheden-vo.pdf> (laatst geraadpleegd: 2 december 2022)

1. Wet- en regelgeving met betrekking tot de bevoegdheden van leraren in het VO

1.1 Bekwaamheid, bevoegdheid en benoembaarheid

De formele wetgever is op basis van de Grondwet verplicht om zorg te dragen voor de zedelijkheid en bekwaamheid van het onderwijspersoneel.⁷ Met betrekking tot de zedelijkheid heeft de wetgever dit geregeld door de verklaring omtrent gedrag (VOG) op te nemen in de sectorwetten van het onderwijs.⁸ Wanneer het gaat om de bekwaamheid dan heeft de wetgever een kader van bekwaamheidseisen opgenomen in de sectorwetten en vervolgens uitgewerkt in lagere regelgeving.⁹ Voor de leraar in het VO zijn de bekwaamheidseisen verder uitgewerkt in het Besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel.¹⁰ Ze omvatten eisen ten aanzien van de vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische bekwaamheid.

Met de invoering van de Wet BIO en het Besluit bekwaamheidseisen in 2006 ontstond een onderscheid tussen de *bekwaamheid* en de *bevoegdheid* van de leraar.¹¹ Voortgezet onderwijs in enig vak mag alleen gegeven worden door degene die daartoe bevoegd is.¹² Bevoegd houdt vervolgens in dat de leraar in het bezit is van een getuigschrift dat is afgegeven op grond van de WHW, waaruit blijkt dat de leraar voldoet aan de bekwaamheidseisen voor het vak.¹³ Welke bevoegdheid voor welk vak of voor welke vakken daaraan verbonden is, blijkt uit het getuigschrift zelf en wordt dus bepaald door de hoger onderwijsinstelling die het getuigschrift afgeeft.¹⁴ In dit getuigschrift wordt tevens bepaald in welke 'graad' de bevoegdheid verleend wordt.^{15,16} Dat uit het getuigschrift blijkt dat de leraar aan de bekwaamheidseisen voldoet, betekent overigens volgens de wetgever niet dat deze bekwaamheid 'af' is. De bedoeling van het scheiden van bevoegdheid en bekwaamheid is juist om ervoor te zorgen dat leraren gedurende hun loopbaan bezig blijven met de ontwikkeling van hun bekwaamheid.¹⁷

Naast bekwaamheid en bevoegdheid is tevens de term *benoembaarheid* relevant binnen de onderwijswetgeving van het VO. Om daadwerkelijk door het bevoegd gezag te kunnen worden

⁷ Op grond van art. 23 lid 2 GW.

⁸ Zie bijvoorbeeld in het VO art. 7.3 lid 1 WVO 2020.

⁹ Op grond van de WVO 2020; voorheen op grond van de Wet BIO.

¹⁰ Het Besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel is herijkt 2017.

¹¹ Bevoegdheids- en bekwaamheidseisen in het onderwijs, mede in het licht van het lerarentekort.

Symposiumbundel Nederlandse Vereniging voor Onderwijsrecht 2019. p. 15. <https://vvonderwijsrecht.nl/wp-content/uploads/2019/11/NVOR-bundel-binnenwerk.pdf> (laatst geraadpleegd: 2 december 2022)

¹² Op grond van art. 7.9 WVO 2020.

¹³ Art. 7.11 lid 1 sub a WVO. Andere getuigschriften en vrijstellingen zijn ook mogelijk, zoals voor zij-instromers in beroep. Die worden niet besproken in dit paper.

¹⁴ Art. 7.11 lid 2 onder c WHW: Op het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde examen worden relevante gegevens vermeld, waaronder in ieder geval: in voorkomende gevallen welke bevoegdheid daaraan is verbonden.

¹⁵ Zo mogen leraren die een lerarenopleiding op masterniveau afronden lesgeven in het voorbereidend hoger onderwijs (vho), ofwel in de bovenbouw van het havo/vwo. Leraren die hun lerarenopleiding afronden op bachelorniveau mogen lesgeven in het 'tweede graads gebied' (vo) in de onderbouw havo/vwo, vmbo, praktijkonderwijs en het volwassenenonderwijs.

¹⁶ De wettelijke grondslag voor het afgeven van deze bevoegdheden en de gekoppelde 'graden' ontbreekt. De discussie over 'graden' wordt in dit paper buiten beschouwing gelaten. Dat is ook een groot discussiepunt t.a.v. het bevoegdhedenstelsel, maar zou een paper op zich zijn. Overigens wordt voor de educatieve minor volgens art. 7.12 – wel aangegeven tot welke graad de leraar bevoegd is (beperkte tweede graads bevoegdheid).

¹⁷ Bevoegdheids- en bekwaamheidseisen in het onderwijs, mede in het licht van het lerarentekort.

Symposiumbundel Nederlandse Vereniging voor Onderwijsrecht 2019. p. 15. <https://vvonderwijsrecht.nl/wp-content/uploads/2019/11/NVOR-bundel-binnenwerk.pdf> (laatst geraadpleegd: 2 december 2022)

benoemd als leraar op een school in het VO moet de leraar tevens een VOG overleggen en geen beroepsverbod opgelegd hebben gekregen van de rechter.¹⁸

1.2 Bevoegdheden voor nieuwe vakken in het VO

De in de inleiding genoemde conversietabel is ingesteld bij ministeriële regeling op grond van artikel 7.11 lid 2 WVO 2020. De conversietabel wordt ingezet voor algemeen gebruikelijke vakken waarvoor de bevoegdheid niet rechtstreeks kan worden vastgesteld op basis van een getuigschrift afgegeven op grond van de WHW.¹⁹ In de praktijk wordt de conversietabel gebruikt voor vakoverstijgende vakken en voor nieuwe vakken, waarvoor nog geen lerarenopleidingen bestaan.²⁰ Voorbeelden van deze vakken zijn Informatiekunde/Informatietechnologie, Onderzoek & Ontwerpen (O&O) en Natuur, Leven en Technologie (NLT). In het vmbo betreft het vooral de (nieuwe) profielvakken.²¹

Op grond van hetzelfde artikel kunnen in deze regeling ook regels gesteld worden over bij- en nascholing.²² Voor een aantal vakken wordt dit ook gedaan. Zo dient voor een bevoegdheid in het vak Informatiekunde/Informatietechnologie, met een reeds behaald getuigschrift Grafische Techniek, nascholing op IT-gebied plaats te vinden. Leraren die reeds bevoegd zijn in een voldoende verwant vak²³ kunnen na nascholing bij Stichting Technasium het vak O&O geven. Een leraar die al bevoegd is in een willekeurig vak in het vho mag na het post-hbo traject rekendidactiek het vak rekenen geven in de bovenbouw van het havo/vwo.

Andere vakken in de conversietabel kennen andersoortige eisen. Zo mag het vak NLT gegeven worden in de bovenbouw van het havo/vwo indien het onderwijs wordt verzorgd *onder verantwoordelijkheid van een team* waarin de leraren voldoen aan bekwaamheidseisen van een specifieke set exacte of bètageoriënteerde vakken.^{24,25}

Bovenstaande constructies roepen vanzelfsprekend veel vragen op. Zo kan allereerst de vraag gesteld worden welke vakken in de conversietabel opgenomen kunnen worden, met andere woorden wat zijn de zogeheten *algemeen gebruikelijke vakken*? Hierop biedt de wet- en regelgeving geen antwoord. Er bestaat bijvoorbeeld geen expliciete koppeling met de vakken die opgenomen zijn in het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.²⁶ Ook kan de vraag gesteld worden hoe besloten wordt over de vereiste extra na- en bijscholing en aanvullende eisen en hoe systematisch het besluitvormingsproces verloopt. Een andere vraag is die van het tijdelijke karakter van de conversietabel. Wat is het moment waarop

¹⁸ Op grond van art. 7.3 WVO 2020. De wetgever heeft ook voorwaarden voor tijdelijke benoeming opgenomen in de WVO 2020; daar wordt in dit paper niet verder op ingegaan.

¹⁹ Art. 7.11 lid 1 WVO 2020; Handboek onderwijsbevoegdheden DUO handboek-onderwijsbevoegdheden.pdf (duo.nl)

²⁰ Of waarvoor slechts beperkt in het land lerarenopleidingen bestaan.

²¹ Bijlage 1 conversietabel. Voorbeelden van de vmbo profielvakken zijn Produceren, Installeren en Energie (PIE) en Dienstverlening & Producten (D&P)

²² Op grond van art. 7.11 lid 2 WVO 2020.

²³ Voldoende verwant naar het oordeel van het bevoegd gezag; dit roept in de praktijk veel vragen op.

²⁴ Het gaat om de vakken Scheikunde, Natuurkunde, Wiskunde, Biologie, Aardrijkskunde, O&O.

²⁵ Deze constructie vertoont gelijkenissen met de mogelijkheid voor het werken in teams bij vakoverstijgende programmaonderdelen in de eerste twee leerjaren van het vo waarbij het team gezamenlijk beschikt over de bevoegdheden voor alle vakken binnen het vakoverstijgende onderdeel, op grond van art. 7.13 WVO 2020.

²⁶ De meeste vakken die in de conversietabel staan, zijn wel opgenomen in het uitvoeringsbesluit WVO 2020. Voor sommige vakken is de koppeling minder expliciet, zoals het vak O&O, zie de uitleg over de status van het vak O&O in de nieuwsbrief van het ministerie van OCW van 2020:

<https://www.nieuwsbrievenminocw.nl/actueel/nieuws/2020/02/07/status-van-het-vak-onderzoeken-en-ontwerpen-erkend-profielkeuzevak> (laatst geraadpleegd: 2 december 2022).

een vak wordt opgenomen in de conversietabel en wanneer verdwijnt het ook weer eruit? Hoe wordt er dan op dat moment bepaald of er (voldoende) getuigschriften voor een bepaald vak kunnen worden afgegeven op grond van de WHW?

In de periode 2017-2021 heeft een door de minister van OCW aangestelde commissie geadviseerd over de bevoegdheidsconstructies voor nieuwe vakken in het VO.²⁷ Ook deze commissie heeft in het verslag van haar werkzaamheden benadrukt dat er nog veel te verbeteren valt aan het proces met betrekking tot de bevoegdheden voor nieuwe vakken. Een duidelijkere definitie van wat een *vak* en wat een *nieuw vak* is acht zij noodzakelijk. De commissie zag echter ook voordelen van haar eigen bestaan, zo kende de besluitvorming in deze periode een meer continu karakter vanwege eenduidige procedures. Ook het raadplegen van veel verschillende betrokken partijen uit de praktijk om draagvlak te creëren werd als zinvol ervaren.²⁸

Over de inhoud van de conversietabel zelf noemde de commissie eveneens dat er nog veel verbeterd moet worden.²⁹ De commissie benadrukte echter ook dat ze in de conversietabel ook een middel ziet waarmee wordt bijgedragen aan innovatie in het onderwijs. Nieuwe vakken en vakinhouden die ontstaan zijn als gevolg van ontwikkelingen in de maatschappij krijgen dankzij deze regeling immers hun plek.³⁰

²⁷ Verslag van de werkzaamheden van de commissie bevoegdheden voor nieuwe vakken. 2021. p.1-2.
<https://www.platformvvo.nl/wp-content/uploads/2021/06/Verslag-commissie-bevoegdheden-vo.pdf> (laatst geraadpleegd: 2 december 2022)

²⁸ Ibid. p. 5-6.

²⁹ Ibid. p. 7. De commissie betoogt dat het een proces voorstaat “*waarin alle oneffenheden, hiaten, inconsequenties, onduidelijkheden en mogelijke onrechtmatigheden in de conversietabel worden onderzocht en van een oplossing worden voorzien*”.

³⁰ Ibid. p. 7.

2. Herziening van het bevoegdheidstelsel

2.1 De discussie over het bevoegdheidstelsel op hoofdlijnen: 'Ruim baan voor leraren' en de commissie Onderwijsbevoegdheden

Dat het bevoegdheidstelsel een *hot issue* is in Nederland, blijkt uit de vele rapporten die hierover verschenen zijn de afgelopen jaren. Deze rapporten richten zich vaak op de bredere vraagstukken rondom de opleidings-, en arbeidsstructuur van leraren in het licht van het toenemende lerarentekort. Zo ook het in de inleiding al genoemde adviesrapport van de Onderwijsraad uit 2018 dat een nieuw lange termijn perspectief op het leraarschap schetst en pleit voor een integrale herziening van de opleidings- en arbeidsstructuur.³¹ Het verruimen van de onderwijsbevoegdheden in combinatie met een ontwikkelmodel draagt volgens de raad bij aan een grotere inzetbaarheid van leraren, meer mobiliteit en uiteindelijk een aantrekkelijker lerarenberoep. Aanbevolen wordt dan ook om clusters van onderwijsbevoegdheden bestaande uit onderwijssectoren en vakken te realiseren in combinatie met specialisaties. De huidige schotten tussen de onderwijsbevoegdheden zouden dan ook weggehaald moeten worden.³²

Om de aanbevelingen van de Onderwijsraad verder uit te werken werd in 2020 de commissie Onderwijsbevoegdheden ingesteld. Deze commissie kreeg de opdracht van de minister van OCW om te adviseren over het bevoegdheidstelsel en om te onderzoeken wat de consequenties van aanpassingen in dit stelsel zouden zijn voor de inrichting van lerarenopleidingen.³³ Tevens kreeg het de opdracht een algemeen deel van bekwaamheidseisen te formuleren dat van toepassing is op alle leraren in alle onderwijssectoren.³⁴ Uit het verslag van de werkzaamheden van deze commissie blijkt dat de commissie het niet eens kon worden over een aantal cruciale thema's.³⁵ Een van de thema's betreft het invoeren van een eenmalige bevoegdheid als startbewijs tot het beroep van leraar.³⁶ Een deel van de commissie gaf aan dat dit te grote risico's met zich mee zou brengen wanneer het gaat om de kwaliteit van het onderwijs, omdat de bekwaamheid in de verschillende aanvullende specialisaties niet voldoende geborgd zou kunnen worden. Dit deel van de commissie gaf wel aan het eens te zijn met het opstellen van nieuwe bekwaamheidsgebieden, inclusief gemeenschappelijke kenmerken, zodat het voor leraren duidelijker zou zijn waar mogelijk aanvullende bevoegdheden behaald zouden kunnen worden.³⁷

Wanneer deze bovenstaande opvattingen naast elkaar gelegd worden dan zou opgemerkt kunnen worden dat ze op bepaalde punten niet eens zo ver uit elkaar liggen. De onderwijsraad bepleit in algemene zin een verruiming van bevoegdheden, een deel van de commissie Onderwijsbevoegdheden kiest voor een eenmalige startbevoegdheid voor leraren en verdere specialisaties en het tweede deel

³¹ Ruim baan voor leraren. Onderwijsraad 2018. p.7.

<https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/adviezen/2018/11/07/ruim-baan> (laatst geraadpleegd: 2 december 2022)

³² Ibid. p.7.

³³ Hoge lat, lagere drempels. Commissie Onderwijsbevoegdheden 2021. p.4.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/02/01/verslag-commissie-onderwijsbevoegdheden-hoge-lat-lagere-drempels> (laatst geraadpleegd: 2 december 2022)

³⁴ Betreffende het PO, VO en MBO, inclusief speciaal onderwijs.

³⁵ Hoge lat, lagere drempels. Commissie Onderwijsbevoegdheden 2021. p.3.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/02/01/verslag-commissie-onderwijsbevoegdheden-hoge-lat-lagere-drempels> (laatst geraadpleegd: 2 december 2022)

³⁶ Ibid. p. 23-24. Andere cruciale punten waarover geen overeenstemming kon worden bereikt waren het al dan niet toepassen van de richtlijnen van de commissie Dijsselbloem bij onderwijsvernieuwingen en het vraagstuk of leraren in de bovenbouw havo/vwo altijd opgeleid moeten zijn op masterniveau.

³⁷ Ibid. p.23-24.

van deze commissie geeft de voorkeur aan een systeem waarbij duidelijker wordt hoe eventuele aanvullende bevoegdheden behaald kunnen worden. Alle opties wijzen op hoofdlijnen beschouwd in dezelfde richting: het moet makkelijker worden voor leraren om zich in verschillende richtingen te ontwikkelen en te kwalificeren.³⁸

2.2 Inzichten op basis van de constructies voor bevoegdheden van nieuwe vakken via de conversietabel

Mogelijke inzichten voor de verruiming van de onderwijsbevoegdheden kunnen ontleend worden aan de constructies voor nieuwe vakken. Via de conversietabel krijgen leraren de mogelijkheid om naast een 'eerste' bevoegdheid via gerichte nascholing ook bevoegd te worden in een ander (verwant) vak. Deze constructies passen uiteraard niet bij een grondige wijziging zoals het inrichten van een eenmalige startbevoegdheid, maar het komt wel in de buurt van een systeem waarin met makkelijker te behalen aanvullende bevoegdheden.

Te denken valt aan een systeem met een combinatie van kernvakken en aanvullende vakken (of in de toekomst zelfs aanvullende sectoren). De aard van het vak en factoren zoals bijvoorbeeld 'zwaarte' in het curriculum bepalen dan wat een kernvak.³⁹ De mate van verwantschap met andere vakken op basis van de aard van het vak en op basis van de verwantschap met andere (kern)vakken bepaalt vervolgens waarvoor en hoe een aanvullende bevoegdheid gehaald kan worden. Voorstelbaar is dat voor een leraar Geschiedenis de aanvullende bevoegdheid voor Maatschappijleer via een korter traject te behalen valt dan de aanvullende bevoegdheid voor Natuurkunde. Uiteraard zouden de constructies zoals de teambevoegdheid bij NLT eveneens overwogen kunnen worden.

Ook het instrument van de ministeriële regeling *an sich* is interessant wanneer het gaat om een herziening van het bevoegdhedenstelsel. Deze constructie biedt de ruimte om relatief snel wijzigingen door te voeren. Dit zorgt ervoor dat een eventueel systeem van aanvullende bevoegdheden *up to date* gehouden kan worden, bijvoorbeeld bij wijzigingen van het curriculum.⁴⁰ Wijzigingen zouden dan wel via een gestructureerd proces moeten plaatsvinden. De ministeriële regeling als instrument zou bovendien ook kunnen zorgen voor meer verankering van (aanvullende) bevoegdheden in de wet- en regelgeving.

De kwaliteitsborging van de na- en bijscholingstrajecten die leiden tot de gestelde bekwaamheidseisen en dus tot een aanvullende bevoegdheid blijft dan het uiteindelijke essentiële vraagstuk. De Inspectie heeft een voorstel gedaan voor kwaliteitsborgingsmechanismen die voor alle routes naar bevoegdheden zouden moeten gelden.⁴¹ Allereerst zou er bij elke route een examencommissie vanuit

³⁸ Uiteraard spelen er dan nog steeds wel andere vragen die beantwoord moeten worden, zoals vragen over het 'civiel effect' van aanvullende bevoegdheden.

³⁹ Deze kernvakken zouden dan ook mogelijk een expliciete koppeling met het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 kunnen hebben.

⁴⁰ Het is dan praktisch niet wenselijk dat de tabel vaak aangepast wordt, aangezien lerarenopleidingen hier ook op zouden moeten aanpassen en leraren uiteraard de wijzigingen wel moeten kunnen bijbenen.

⁴¹ Routes naar het leraarschap. Inspectie van het Onderwijs 2020. (Laatst geraadpleegd: 2 december 2022) <https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/themarapporten/2020/04/22/routes-naar-het-leraarschap>

een lerarenopleiding betrokken moeten zijn. Daarnaast zou de route geaccrediteerd moeten zijn en tot slot zou de Inspectie toezicht moeten kunnen houden over de risico's.⁴²

Conclusie

De afgelopen jaren is er veel discussie geweest over de mogelijke verruiming van het onderwijsbevoegdheidstelsel. Bij verschillende partijen leeft een duidelijke wens om de onderwijsbevoegdheden te verruimen om op die manier het lerarenberoep aantrekkelijker te maken. Met de conversietabel bestaat op dit moment in feite al een manier om onderwijsbevoegdheden te verruimen.

Op de constructie van de conversietabel valt momenteel veel aan te merken. De constructie biedt echter ook interessante inzichten voor een mogelijke toekomstige verruiming van onderwijsbevoegdheden. Zowel de inrichting van de tabel als systeem van aanvullende bevoegdheden als het instrument van de ministeriële regeling bieden mogelijkheden om op verder te denken wanneer het gaat om het toekomstige bevoegdheidstelsel. Het zou mogelijk een soort tussenoplossing kunnen zijn voor een grondige wijziging van het stelsel en de huidige situatie.

Tot slot concludeer ik in dit paper dat de uiteindelijke essentiële vraag niet zozeer gaat over wanneer een leraar bevoegd is, maar vooral over de vraag of de routes die leraren opleiden ook daadwerkelijk leiden tot bepaalde bekwaamheidseisen. De vraag of *bekwaamheid* en *bevoegdheid* aan elkaar gelijk staan doet dan in feite niet meer ter zake. Hoe de kwaliteitsborging van deze routes nu en in de toekomst georganiseerd kan worden, is dus een wezenlijke vraag om verder mee aan de slag te gaan.

⁴² Ibid. p.2. Hoe de Inspectie dit precies zou doen (en wat daarvoor de wettelijke basis zou zijn), is tevens een interessant vraagstuk en wordt nader toegelicht in het rapport. Dit paper gaat daar verder niet op in, maar het zou een interessant vervolgonderzoek kunnen zijn.